

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisorî nefranate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 245.

Mercuri 19 (31) Decemvre

1884.

Nou Abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei.“

Cu 1 Ianuaru st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe onorații amici și sprijinitori ai foiei năstre.

Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungharia: pe trei luni 3 fl., pe șese luni 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl. Pentru România și străinătate: pe trei luni 9 franci, pe șese luni 18 franci, pe unŭ anŭ 36 franci.

Rugămŭ pe d-nii abonați, ca să binevoiescŭ a-și renoi de ca vreme abonamentŭ, pentru ca să nu se întrerupă expedițiunea țiarului.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZETEI TRANSILVANIEI“

Brașovŭ, 18 (30) Decemvre

Dela tractatulŭ din Berlinŭ încôce se vorbește mai rarŭ de cestiunea orientală. Ce este cauza? Ôre acéstă cestiune nu mai are pentru Europa importanța de odinioară?

Ce e dreptŭ, astăzi cestiunea Orientului europeanŭ a perdutŭ multŭ din caracterulŭ său acutŭ și amenințatorŭ, pentru că lumea a începutŭ să cunoască mai bine relațiunile orientale și pe popórele din peninsula balcanică, și pentru că prin străformările, ce au urmatŭ după tractatulŭ din Berlinŭ, s'a creatŭ o pauză în desvoltarea lucrurilor în Orientŭ. Dér câtŭ pentru importanța sa, ea n'a pututŭ decâtŭ să se mărescŭ în urma celorŭ întâmplare dela 1877 încôce.

Scimŭ că mieđulŭ cestiunii orientale este, că cine să moștenescŭ pe Turcia și cine să stăpânească peste popórele creștine ale peninsulei? Rusia a purtatŭ răboiu cu Turcia la 1877/8 pentru ca să-și întemeieze domnia peste Orientul europeanŭ. Mulțamită rivalității dintre marile puteri, Rusia nu și-a pututŭ ajunge scopulŭ așa cum a doritŭ, ci a trebuitŭ să se mulțămescŭ deocamdată mai multŭ cu succesulŭ moralŭ. În realitate au profitatŭ tocmai națiunile din Orientŭ. România și Serbia au devenitŭ regate independente, ér Bulgarii, deși încă divisați în două state, au scăpatŭ de jugulŭ turcescŭ. Muntenegruulŭ s'a măritŭ și s'a întăritŭ, și Grecia asemenea și-a întinsŭ fruntariile spre nordŭ.

S'a întâmplatŭ prin urmare în urma tractatului dela Berlinŭ, celŭ puținŭ încâtva, ceea ce este exprimatŭ în devisa omului de statŭ englesŭ Gladstone, că: „Orientulŭ să fie alŭ popórelorŭ orientale.“

Nu mai este de lipsă, credemŭ, ca să amințimŭ, că acéstă stare de lucruri nu convine nici uneia din marile puteri, cari au voitŭ să profite cevași pentru sine, ér niciodată nu au profesatŭ unŭ asemenea principiu desinteresatŭ. Dér chiar omulŭ de statŭ, care l'a enunțatŭ, nu ar fi în stare să-lŭ pună în praxă, când ar avé să alégă între interesele Angliei și acele ale popórelorŭ orientale.

Este prin urmare clarŭ și limpede, că marile puteri în propriulŭ lorŭ interesŭ nu se grăbescŭ de a creá stări de lucruri definitive în peninsula balcanică, contribuindŭ astfelŭ directŭ la întărirea adevăraților moștenitori ai Orientului, cari sunt popórele creștine orientale. Căceea s'au îngrijitŭ reprezentanții dela congresulŭ din Berlinŭ, ca să nu fie pe deplinŭ mulțamitŭ nici unulŭ din popórele orientale. Dēcă cu tóte astea a domnitŭ pace profundă

în Orientŭ dela 1878 încôce, acésta avemŭ a-o mulțamă în prima liniă Germaniei, care cu tótă influința ei a stăruitŭ ca să se esecutive tractatulŭ de Berlinŭ, din cauză că avea interesŭ la susținerea păcii.

Cu tóte acestea cronică țilei înregistréză și ađi certe ca cea dintre Bulgaria și Serbia, iscate din neînțelegeri în privința regulării fruntariilor.

Este în interesulŭ ambelorŭ popóre ca să trăiescŭ în pace. Acésta o vedŭ și o sémțŭ Bulgarii nu mai puținŭ ca și Sěrbi. Se inițieză o înțelegere directă între capii celorŭ două state, dér remâne fără rezultatŭ. De ce? Pentru că sunt puteri, cari nu dorescŭ pacea dintre Bulgarii și Sěrbi, nu dorescŭ înțelegerea și uniunea acestorŭ două popóre, pentru că atunci n'ar mai puté pescui în turbure.

Sunt însă în sînulŭ popórelorŭ din Orientŭ ómeni c'unŭ simțemētŭ fórte desvoltatŭ de independență, cu pētrundere în viitorŭ, cari se gândescŭ, că ôre n'ar fi bine și folositorŭ pentru micile state din Orientŭ, decâtŭ s'ar emancipá de sub presiunea celorŭ ce vorŭ se pescuiescŭ în turbure, formândŭ între ele o confederațiune puternică?

Unulŭ din acești ómeni de statŭ cu vederi înalte este și fostulŭ ministru sěrbescŭ Risticŭ.

Elŭ a desvoltatŭ țilele aceste în organulŭ său din nou marea idee a confederațiunii orientale, care prinde pe țile ce merge totŭ mai afundŭ rădăcină între popórele peninsulei balcanice.

Pentru ca să se deóchiă năsuințele de adevărată independență din Orientŭ, unii au susținutŭ că idea confederațiunii este născocită de Rusia cu scopuri particulare. Noi însă nu credemŭ acésta din cauzele arătate mai susŭ. Nu póte fi nicidecum în interesulŭ planurilorŭ russe de a lăți asemenea idei în Orientŭ.

După planulŭ lui Risticŭ ar fi de lipsă a se institui înainte de tóte comitete în Belgradŭ, Bucurescŭ, Cetinie, Sofia și Atena. După ce vorŭ fi constituite aceste comitete trebuie să se convocé reprezentanții tuturorŭ popórelorŭ din peninsula balcanică său la Bucurescŭ, său la Belgradŭ, său la Atena. Aceștia să compună apoi marele tractatŭ de alianță. Fie-care poporŭ să-și conserve deplina sa autonomiă; dér afacerile comune externe se fie supuse controlului unei reprezentanțe comune, care să fie compusă după curii.

Idea confederațiunii orientale póte să pară multora nerealisabilă, dér ea este și rămâne o idee a viitorului, unŭ idealŭ către care tindŭ popórele Orientului.

Bunulŭ geniu alŭ popórelorŭ orientale — díce Risticŭ — a scrisŭ pe ceriulŭ nostru cu litere de focŭ cuvintele: „confederațiune orientală!“

DIETA CROAȚIEI.

Eri, în 29 Decemvre st. n. s'a întrunitŭ érași dieta Croației dér numai pentru câteva țile. Se díce că la 6 Ianuaru st. n. va fi din nou amânată. Bugetulŭ croatŭ încă nu este desbătutŭ și e de lipsă, ca să se voteze guvernului indemnitate pentru câteva luni. Dēcă n'ar fi necesitate urgentă de-a se face acésta, dieta de sigurŭ nu s'ar fi mai conchematŭ așa de curēndŭ, de temere ca opozițiunea să nu provóce nouă scandaluri. Mamelucii Banului Khuen-Hedervary, ca să póta votá în liniște

indemnitatea cerută, au născocitŭ unŭ planŭ unicŭ în felulŭ său. Se scie că Starcevicianii au fostŭ eschiși din dietă pentru durata de optŭ ședințe, cari însă nu s'au pututŭ ține tóte. Acum mamelucii voiescŭ să declare dasbaterile, urmate în cele două țile ultime ale sesiunii trecute, numai de-o singură ședință și astfelŭ intenționéză a prelunđi termenulŭ eschiderei Starcevicianilorŭ și, folosindu-se de absența lorŭ, a vota guvernului indemnitatea. Dieta va avé să alégă și o deputațiune regnicolară. Planurile mamelucilorŭ suntŭ finŭ țesute, dér anevoie vorŭ puté reeși cu ele, căci, după cum se asigură, opoziționalii din partida lui Strossmayer suntŭ decisi a nu absentá nici o țile dela ședințe și vorŭ griji ei pentru aceea, ca să nu se voteze indemnitatea de a ruputulŭ capului.

Societatea unghurésă.

Deputatulŭ Beksics, unulŭ dintre stelele nou apărute pe cerulŭ politicŭ unghurescŭ, cunoscutŭ deja de multŭ ca șovinistŭ mare din articuliile săi scriși în „Nemzet“, acasă în dietă societatea unghurésă, că nu face mai nimicŭ pentru statŭ și națiune, ci lasă totŭ lucrulŭ greu pe umerii guvernului și așteptă tóte dela guvernŭ; altulŭ, — pare-mi-se Abrányi, beletristulŭ, (în Ungaria toți scriitorii, începēndŭ dela Jokai până josŭ la Tatár Péter, facŭ politică în mare și micŭ, pentru aceea călăresce și politica noastră totŭ pe Pegazŭ și nu póte descálecă de pre elŭ josŭ pe pământŭ) apără societatea unghurésă în contra acestei înviniri, lăudându-i activitatea din presinte, ér pe cea din trecutŭ ridicândŭ o până la cerŭ, și acasă cu Grünwald dinpreună guvernulŭ ca nelegentŭ; nimenea însă dintre politicii nostri cei mari nu și-a trasŭ bine și seriosŭ de sémă, că ôre aceea ce face societatea unghurésă, mai alesŭ de unŭ timpŭ încôce, fie multŭ fie puținŭ, bine-i ôre său ba? După a noastră părere acésta ar trebui să o cerce și judece mai întâiu fericitorii de statŭ, căci adevărŭ nerésturnabilŭ rămâne, că e mai bine a nu face nimicŭ, decâtŭ a face réu.

Societatea cultă într'unŭ statŭ are același rolŭ față cu politica și asprimea, póte nedreptățile, legei, pe care-lŭ are familia față cu vieța. Precum e chemată familia a da adăpostŭ, odihnă, a încălđi cu foculŭ iubirei sale pe membrii săi luptători cu greutățile vieții, a le sterge sudórea feței, a le vindeca ranele, cu unŭ cuvēntŭ a le îndulci țilele; așa e datóre și societatea a neteđi duritățile și neegalitățile vieții publice, a vindeca ranele făcute de legi, uneori aspre, altădată nedrepte, a atrage inima omenescă către inima ómenescă, a face să se uite înverșunarea luptelorŭ purtate pentru principie, a da scutŭ celorŭ învinși și a înblāndi pe cei învingători, cu unŭ cuvēntŭ a face din fii aceluiași statŭ o familiă pētrunsă în membrii săi de simțemētulŭ iubirei.

Societatea cultă are mărēțulŭ rolŭ alŭ mamei blānde, drepte și egalŭ iubitoare tuturorŭ filorŭ săi.

Și ce face societatea unghurésă? Tocmai contrarŭlŭ din tóte ce ar trebui să facă. Ea, împinsă de foile șovinite maghiare, a aruncatŭ departe de sine maslinulŭ păcii și s'a pusŭ să erēboiascŭ cu naționalitățile.

Ea înainte de tóte s'a dechiaratŭ societate unghurésă. În Germania nu este societate germană, în Franca nu este societate francă, în Anglia nu englesă, în America nu americană, ci numai simplu societate, omŭ din societate etc. Prin aceslŭ epitetŭ densa s'a pusŭ pe terenulŭ exclusivismului, a eschisŭ quasi pe nemaghiari din sēnulŭ ei, său prelinde, că intrāndŭ în ea să se desbrace ei de totŭ ce-i face nemaghiari, astfelŭ densa i pune pe nemaghiari înaintea alternativei: său să abđică de naționalitatea lorŭ său să-și formeze societăți deosebite. Și decâtŭ nemaghiarii nu vrēu să abđică de naționalitatea lorŭ, ci mai bine își facŭ societăți deosebite de cea unghurésă, acésta se face pară de focŭ, îi dechiară și consideră de inimici ei, și-i persecută, unde și câtŭ numai póte.

Apoi se miră Beksics et consortes, că societatea unghurésă n'are destulă putere amalgamisătoare și că de demultŭ a avutŭ mai mare. Cine a și vedutŭ cândva, ca să topescă zaharulŭ aceea apă, care e închisă hermetice, ca nu cumva să ajungă zaharulŭ la ea! Apoi înțelepții nostri nu sciu său nu vrēu să scie, că mai demultŭ nu era societate unghurésă, ci numai boierésă și că chiar pentru aceea, că n'a fostŭ unghurésă, ci boierésă, i-a succesŭ a amalgamisa pe boeri.

A doua, societatea unghurésă dela începutulŭ aerei numite constituționale și-a propusŭ a sərbători reminiscențele revoluțiunei din 1848, adecă acelei epoci nefericite, când fii aceleiași patrie, prin o politică totŭ așa de nefastă ca cea de ađi, au ajunsŭ a sta cu armele față'n față și a-și vērșă sângele unul altuia. Aceste demonstrațiuni necruțătoare a simțemēntelorŭ curții, precum și a nemaghiarilor

sunt domni situațiunei de ađi, stăpânii țerei, dar nici decătú se îndrepte calea înfrățirei. Cine a și vădútú cândva, ca cineva se te cheme în brațele sale frățesci aducându-ți totú mereu aminte, că cum s'a bătútú cândva cu tine și glorificându pe aceia, cari au datú mai tare și mai cu succesú în tine? Fie fi fostú ori-care dintre noi de vină, atáta e sigurú, că e lucru fórte nepoliticú a ne aduce aminte totú mereu de acelu timpú, când ne-amú făcutú unuló altuia réu și nu de acela când ne-amú făcutú bine. Cătră acésta se adauge, că societatea unгурéscă consideră tóte demonstrațiunile nemaghiare de acéstá natură ca revoltă și ațigare încontra sa și a statului. Dar cine-i de vină? Nu scie bine societatea unгурéscă, că provocarea produce resimțú, demonstrațiunea contrademonstrațiune și că vânturarea de egală îndreptățire gádulesce pe omú a probá, că óre ertatú îi e și lui a face, ce face celálaltú cu atáta siguranță și emhasá?

Intémplările și faptele multorú bărbați din 1848 suntú fórte acomodate de invățaturá pentru noi toți, dar nu de demonstrațiuni.

A treia, societatea unгурéscă se însuflețesce pentru ori-ce evenimentú politicú, pentru ori-ce înémplare, ce necájese pe nemaghiari séu celú puținú n'are simpathia lorú. Ea este în stare a ilumina, a banchetá la invingerile turcesci, a duce sabia de onóre pašalelorú turcesci, uitându sabia de 140 de ani a țerei și cumplitele suferințe îndurate de toți locuitorii acestei țeri dimpreună cu ei din partea Turcilorú, numai pentrucă nemaghiarii nau nici o simpatia cătră Turci. Este acésta politicá, este tactú? Cum póte dar societatea unгурéscă aștepta, ca nemaghiarii se se bucuré când se bucurá ea, și se se supere când se supérá ea!? N'ar puté óre societatea unгурéscă cruța simțemintele nemaghiarilorú, ca se aibá dreptú a aștepta și ea cruțare din partea lorú, barem atunci, când n'are nici unú interesú a fi pro séu contra? Să nu putemú noi óre fi fără de demonstrațiuni și provocări unuló față cu celálaltú?

A patra, societatea unгурéscă par' că n'are nimicú de făcutú séu că și-a perdútú judecata justá; de unú timpú încóce se ocupá totú cu probleme fantastice, nerealisabile în vecii-vecilorú și-și consumá puterile fugindú după náluce. Ea cautá prin lumea largá după maghiarii perdúți, i-aduce cu pompá și demonstrațiuni în țérá și se încércá a le deschide porțile raiului aici, unde — noi cu ei dimpreună din grația lui Szapáry suntemú departe de raiu. Apoi ce se mai dícemú de maghiarisare, de acéstá bóla epidemicá, ce a intratú numai eri-altaeri în societatea unгурéscă și deja grasézá cu o furiá nespusá, amerințându totodatá a durá mai multú decătú ori care dintre cele de până acuma!

(Va urmá.)

SCIRILE ĐILEI.

Se vorbesce, că pe promenada de sub Témpa pândescú cete de pungași pe trecători, cari și permitú se le curețe buzunarele. Tocmai așa periculosú nu credemú că e, precumú se vorbesce. Vorú fi póte vagabunđi cărorá nu le place se lucreze și ținú calea trecătorilorú cerșindu-le câte ceva. Poliția însă se și permitá a i mătura de p'acolo și a le da de lucru. Orașulú e destulú de mare, se simte multú lipsa măturătorilorú.

Gendarmeria și poliția au isbitutú se dea de urma mai multorú hoți de cai. La câțiva vestiți hoți de cai de aci s'au găsitú, la visitarea caselorú lorú, o mulțime de bilete false de cai.

D. Aug. Muntean, unuló din fruntașii Románilorú din comitatulú Solnocú-Dobéca și advocatú în Deșú, la 27 Decemvre a. c. la 4 óre p. m. s'a cununatú cu stimabila dnmnișórá Ana Albini în Deșú, în biserica gr. cat. románá prin protopopolú d. Ioanú Vele, fiindú martori: d. Vasile Hoszu, jude regescú, cu stimatea-i dómna soțiá Ileana n. Lazarú.

Le dorimú viață fericitá și lungá!

Adunarea generalá a orașului Timișóra a luatú în đilele acestea hotărírea, ca la teatrulú d'acolo se se jóce nemșesce numai véra, ér érna numai unгурesce. Totdeodată, fiindú témá că o societate de actori maghiari n'ar puté esista în Timișóra, se va da directorului trupei o subvențiune din cassa orașului.

Ca mâne bieții contribuabili se vorú pomeni și cu »darea pentru teatru« și acésta de dragulú maghiarisării.

Comisiuni permanente de suprărbirare vorú funcționa în 1885 în Sibiu, Clușú, Alba Iulia și Brașovú. Președintele celei din Brașovú este prefectulú comitele Bethlen.

»L'Indépendance roumaine« e informatá, că se vorú face urmátóarele schimbări de ambasadori: d. Th. Văcărescu va părăsi Bruxela pentru Viena; d. G. Ghica va trece dela Atena la Roma; d. Mitilineu va merge la Atena și d. Emilú Ghica va trece dela Sofia la Belgradú.

Mai mulți deputați románi au hotarítú, din inițiativa parlamentará, se propue unú proiectú de lege pentru reorganizarea sf. Sinod. După acéstú proiectú și preoții vorú fi admiși în soborulú bisericescú.

La Banca de Escompte a Carnioliei s'a descoperitú o defraudare de aprópe 80,000 fl., adecá mai multú ca jumétate din capitalulú acțiilorú. Directorulú Zenari a fostú găsitú mortú în locuința sa; se impușcase.

Fabrica de zacharú din Sadska, lêngá Praga, și-a încetatú plățile. Banca anglo-austriacá e creditorulú principalú cu peste 300,000 fl.

Astá sérá se va juca la teatrulú germanú pentru antéia datá »Die grosse Glocke,« comediá în 4 acte de Oskar Blumenthal. Acéstá bucatá teatralá a avutú mare succesú pe scena teatrului »Carol« din Viena.

CORESPONDENȚA NÓSTRĂ DIN COMITATE.

Proiectulú înființării unei bibliotecii în Cămpia. Arangiarea unui balú.

Din Cămpia, 24 Decemvre 1884.

E timpulú supremú, ca cu serioșitate bărbătésca, cu energiá și diligență neobositá se lucrámú pentru cultivarea limbei și literaturii nóstre, căci — precum ne aratá trista experiență — numărulú societățilorú de maghiarisare din đii în đii se înmulțesce și cu o furiá deosebitá amenință existența limbei și naționalității nóstre.

Unui pericolú atâtú de mare trebuie se i punemú o puternicá stavilá: limba nóstrá și simțemintele nóstre naționale. Și ce mijlocú mai bunú ni se ofere în acéstú respectú decătú cetirea opurilorú instructive și bine nimerite? Avemú — mulțamitá Domnului — o clasá numerosá din poporú care scie ceti și scrie.

Idea înființării unei bibliotecii románe în Cămpia e îmbrățisată cu mare căldurá din partea întregului publicú românú.

Unú bravú june din Cămpia, alú cărui spiritú și simțeminte nobile ne sunt deja cunoscute, a bine-voitú a promite spre scopulú acesta întréga sa bibliotecá constátátóre din aprópe 300 opuri. Totú din Cămpia unú venerabilú bétrenú bine-voi a promite pentru înființarea bibliotecii suma de 50 fl. v. a., alți doi inși câte 30 fl. v. a., mai mulți preoți zeloși si în totú respectulú bine meritați câte 10 fl. v. a., ér alții câte 5 fl. v. a.

Dar ceea ce ne înbucurá și mai multú este cura-

giulú și buná-voința, ajutorulú moralú și materialú la care ni s'a datú a spera din partea unorú mari bărbați, așa că scopulú se va realiza câtú mai curéndú, spre binele națiunei nóstre.

Deocamdatá nu mai rămáne alta decătú convocarea unei ședințe, în care se se conștitue o comisiune pentru formularea statutelorú și îndată ce aceste statute vorú căpéta aprobarea Guvernului biblioteca va fi deschisá.

Pentru ca însă acésta se se póta ajunge câtú se póte mai curéndú, junimea románá din Cămpia — cu autorisarea locurilorú competente — s'a decisú a arangia în carnavalulú acesta unú balú, care — punéndu-se sub patronagiulú seniorilorú din Cămpia — va fi premerș de o ședință, în care se va conștitui comisiunea de lipsá pentru formularea statutelorú, se va desbata asupra locului unde are se fiá așeșată acea bibliotecá ce cu timpulú se va subimpărți din ce în ce în mai multe filiale, așa câtú toți cămpenii se se póta folosi de ajutorulú bibliotecii fără greutate și toți se fiá întruniți în același punctú, legați fiindú unuló de altulú prin aceleași interese.

Venitulú curatú alú acestui balú se va destina a fondú de dispoșițiune pentru înființarea bibliotecii și totú cu aceea ocașiune se va desbata asupra mijlocelorú de venitú pentru înmulțirea și susținerea bibliotecii, pentru care scopú tinerimea románá sub patronagiulú seniorilorú va arangia și câte o petrecere în fie care anú.

Credemú că nu va fi nici unuló dintre fiii inteligenti ai Cămpiei, cari interesati fiindú în cauzá se nu facá totú ce le stá în putere pentru ajungerea câtú mai repede a acestui scopú. Điaua și loculú designatú pentru arangiarea acestui balú, precum și programa ședinței totú prin acéstú organú de publicitate se va face cunoscutá onoratului publicú românú precátú se va puté fáca amânare.

Unú Cămpenú.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alú »Gaz. Trans.«)

Madrid, 29 Decemvre. — Cutremurulú de pământú a causatú în Jaen, Benagarza, Alfanatejo, Nerja și Malaga pagube considerabile și a distrusú mai tóte casele. Numérulú persoanelorú care au fostú omoríte este de 266.

Viena, 29 Decemvre. — Asupra firmii Wottiz s'a publicatú concursú. Passivulú alú trece peste 30,000 fl., pe când activulú, în ce mai nefavorabile împrejurări, dá până la 20,000 fl. Améndoi frații Wottiz s'au sinucisú, deși afirmá că nu li se puté împuta nici o vină. Știțeméntulú de onóre i-a împinsú la acésta.

Apelú.

Este cunoscutú, că mulți dintre copii románi apar ca și invățáei la meserii suntú atâtú de seraci, încá nu au cu ce se se îmbrace, și mulți dintre ei suntú siliți a tremurá de frigú umblándú acuma în timpú de ierná desculți și desbrácați.

De aceea subscrisulú Comitetú își ține de datorie a rugá pe toți binesimțitorii creștini ca se binevoiască a veni în ajutorulú s'ermanilorú copii cu desăbire acuma în ajunulú s'ntelorú serbătorú.

Ofertele mărinitóse în bani și în haine, noué se

FOILETONU.

Teoria lui Rösler.

Studii asupra stărúinții Románilorú în Dacia Traianá, de A. D. Xenopolú, profesorú de istoria Románilorú la universitatea din Iași, 1884.

Lupta ce se urmézá de unú șirú de ani, pe terenulú istoricú, între dușmanii némului românescú și între amicii adevérului istoricú asupra întrebării, dacá Románii au părăsitú Dacia pe timpulú împératului Aurelianú, și părăsind'o, cum se face de i întélnimú astáđi într'unú numărú atâtú de însemnatú dincóce de Dunáre, — a făcutú pe eruditulú profesorú d. A. D. Xenopolú se scrie însemnata operá »Teoria lui Rösler,« care réstórná din temelii falsa teoriá a istoricului sasú și compania.

Cu tótá însemnátatea cestuunii, Románii s'au ocupatú fórte puținú séu în trecétú cu ea, deși este vorba de însuși dreptulú nostru de a trăi pe pământulú pe care'lú ocupámú. Dintre istoricii nostri numai Petru Maiorú s'a ocupatú seriosú cu acéstá întrebare, pe când Eudoxiu Hurmuzaki a primitú fără cercetare teoria lui Rösler. Invățáții streinú combatú acéstá teoriá, producéndú o seriá de argumente, care o réstórná

care se vorbesce astáđi limba románá dincóce de Dunáre, cade tocmai pe hotaréle vechei provincii Dacia.

Originea falsei teorii a lui Rösler nu trebuie căutatá în dorința de a descoperi adevérulú. Ungurii, cei mai mari dușmanii ai Románilorú, și Sasii din Transilvania apásau în secolulú trecutú pe Románi într'unú chipú cu totulú neomenosú și chiar ađi voescú, mai alesú Ungurii, se-i ucidá moralicesce, se i desnaționalizeze. Románii au protestatú și protestá mereu în contra unui asemenea sistemú de ocármuire, și și întemeiazá protestările pe dreptulú istoricú, fiindú cei mai vechi locuitorii ai Ardélului. Lupta între apésători și apésáți fiindú pusá pe térémulú dreptului, Ungurii și Sasii căutará s'o curme chiar pe acéstú térémulú, tágáduindú Románilorú dreptulú istoricú invocátú de aceștia. Scriitorii protivnici ai acestora, mai alesú unguri și nemți, s'au folositú de împrejurarea, că nici unú cronicarú séu documentú nu ar pomeni lámuritú despre existența Románilorú în părțile nordice ale Dunării înainte de veaculú XIII, și Ungurii și Sasii venindú în Ardélú înainte acelei epoe, étá că și dreptulú istoricú — diceau ei — vorbesce totú în favórea lorú.

Nu e vorbá, sunt doi cronicari ai vécului de mijlocú, cari pomenescú de Valahii în regiunile acestea la venirea Ungurilorú, pe cari acestia ar fi fostú nevoiți a i bate si a i supune. anume: Anonymus Bellæ re-

gis notarius și Rusulú Nestorú. Protivnicii stărúinții Románilorú în Dacia însă dícú, că Valahii Nestorú arú fi Francii împéráției Carolingilorú, cari cuceriserá, sub Carolú celú Mare, Panonia dela Avari. Fiindú protivnicii n'au pututú interpreta după placulú lorú pe Anonymus notar, — care spune apriatú că Ungurii găsitú în Transilvania unú statú românescú, sub unú d. Gelu, pe care'lú băturá și'lú supuserá, — l'au declaratú mincinosú, cronica lui de falsá, și și întemeiazá teoriilorú în adevérú falsá și inchipuitá, căci ei n'au avutú vedere adevérulú istoricú, ci uneltirile ráutációse împotriva Románilorú.

Celú dintéiu scriitorú streinú, care se ocupá seriosú cu Románii este Iónú Thunmann, profesorú la universitatea din Halle. Elú díce, că Románii de dincóce de Dunáre sunt frați ai celorú din Macedonia, care sunt coboritorii coloniilorú latine. Elú nu admite că Aurelianú a strămutatú peste Dunáre pe toți locuitorii Daciei. Ungurii au găsitú pe Románii în Transilvania și în Ungaria de dincóce de Dunáre. Dar Valahii ocupase încă de multá vreme Valahia și Moldova, ér nu în secolulú XIII și XIV sub Radu Negru și Bogdanú.

E ceva curiosú, că unú profesorú de universitate Thunmann și-a găsitú unú protivnicú în sasulú din Brașovú Fr. Ios. Sulzer, care era judecátóru, și can-

vechi, se voru împărți între cei mai săraci și mai harnici învățați.

Brașov în 16 Decembrie 1884.

Comitetul Asociației pentru sprijinirea învățaților și sodalilor români meseriași.

Vasile Sfetea,
președinte.

DIVERSE.

Procesul rabinului din Stefănești cu soția sa. —

Citim următoarele în »Curierul Balasani« din Iași: »Am comunicat lectorilor noștri, că la secția I. a Curții urma a se judeca procesul intentat de Frima Fridman, soția rabinului din Stefănești, contra soțului ei Avram Marcu Fridman, rabinul din Stefănești și hahamul său Naftulia, pentru o sumă de bani și bijuterii ce numita le-ar fi adunată în timpul conviețuirii împreună, (fiind acuma în proces de divorț) și cari s'ar fi luat de rabin în momentul când soția sa a părăsit casa conjugală, și pentru veracitatea faptului imputat rabinului, soția sa i-a deferit jurământul more judaico; acesta l'a referit reclamantei, care la 6 Decembrie curent l'a și prestat în Sinagoga cea mare din T.-Cucului, îndeplinind toate formalitățile cerute de legea mozaică, ba încă s'a fereduit de două ori, căci avocatul rabinului a tăgăduit prima dată, numai de îmbrăcarea cu cămașa de mărte a fost scutită ca sex feminin; era față un număr considerabil de evrei, astfel că a trebuit să intervie poliția spre a restabili ordinea și Sâmbătă, la 8 ale curentei s'a pronunțat de Curte deciziunea în fond, prin care se respinge atât apelul făcut de rabin, cât și acela al soției sale, și se confirmă sentința tribunalului de Botoșani, prin care rabinica câștigă peste 2000 galbeni, plus marele rabin a mai fost condamnat de Curte la 1,500 lei cheltueli de judecată și alte taxe către Stat și portarei.«

Mare furt de juvaere în Belgrad. — Mai zilele trecute s'a furat dela poșta din Belgrad un pachet mare cu juvaere în preț de 40,000 franci și anume un colan cu briliante în valoare de 2600 franci; un ac de păr cu briliante și mărgăritare în preț de 4750 franci; o brațară cu safire și cu briliante în valoare de 2700 franci; o brațară cu briliante în valoare de 1525 de franci; o brățară cu rosetă și cu mase de aur în valoare de 1325 franci; o brățară în forma unui cerc cu copcii din rose în valoare de 1260 franci; o brațară în formă de inel cu flori din rubine în valoare de 1150 franci; o broșă în forma unui mugur de roșă cu briliante în valoare de 5700 franci; o broșă reprezentând un fluture cu diverse petri nestimate în valoare de 3450 franci; o broșă din safire și briliante în valoare de 2850 franci; o broșă cu briliante în formă de floare în valoare de 1650 de franci; o broșă cu briliante și cu rubine în valoare de 2000 de franci; o broșă în formă de ramură cu briliante și diamante în valoare de 2400 franci; o broșă din diamante și safire în preț de 2275 franci; o broșă de diverse petri în preț de 1650 de franci.

O interesantă istorie cerșetorească. — Scena se petrece în cancelaria unui mare comerciant și bancher din centrul Vienei. Acolo apare din timp în timp o femeie orbă, sărăcăciosă îmbrăcată, dar de un aspect distins, condusă de o fată tânără, foarte modestă, care abia cutază să privească în sus. Orba este veduva unui maior căzut pe câmpul de onoare, care pria nenorociri și înșelătorii din partea rudelor și-a pierdut chiar mica sa pensie, orbi de supărare și acum în tot

liniștea și rușinată apelază la bunătatea inimei celorlaltor mai cu dare de mână. Fiecare se grăbește a sprijini cu dărniciă pe dama, care vorbește distins și istoricesc cu atâta durere nenorocirea sa, ba încă o însoțesc cu respect până la ușă. Într-o seară un tânăr făcând cunoștință, într-unul din cele dintâi biruri, cu o păreche căsătorită și cu fata acesteia. Ei se întâlnesc mai adeseori, tinerii oameni se interesază unul de altul, în fine tânărul bărbat este invitat acasă, se simte bine acolo, găsește o bucătărie alasă, o atmosferă plăcută; iubirea sa pentru fată crește din zi în zi și se pare că părinții nu i-ar refuza mâna fetei. În zilele dintâi ale cunoștinții sale, găsește el un post bun la o casă de bancă, de care însă n'a vrut să amintescă nimic înainte d'a trece timpul de probă și d'a fi instalat definitiv. Pe lângă alte lucrări de bancă avea să îngrijescă și de »mica cassă.« din care se da de pomană. Într-o zi aude el fășit de haine femeesci, care se perd în camera șefului său. După câteva minute o mână fragedă îi prezintă un bilet pentru »mica cassă,« se uită în sus și vede înaintea sa pe orba văduvă a maiorului și pe conducătoarea ei, adevărat pe soacă sa în spe și pe adorata sa. Tânărul bărbat stă să leșine, femeile strigă speriate și alergă — »Orba înainte — afară din contuar. »Orba maioră« nu era orbă și nici veduva unui brav oficer, ci trăia cu bărbatul ei, — care scia să compună cele mai frumoase scrisori cerșetorești, — foarte bine din productivă lor »nenorocire«. Veți bine, de nuntă nici vorbă n'a mai fost.

BIBLIOGRAFIA.

Un pas înainte în istoria României, studiu istoric și politic de Gheorghe Frunză. București, tipografia Göbl 1884. Acest interesant studiu apărut mai întâi în revista »Țara nouă« redigată de Ioan Nenițescu. Prețul 50 de bani.

Beiu, Vodă, Domn, roman istoric de Teochar Alexi, broșurele duple 13—14 și 15—16, au eșit de sub tipar, având câte o ilustrație. Prețul unei broșure duple 1 leu sau 40 cr.

— Anul al 35-lea —

Die »Morgen-Post«

editată de H. Bresnitz.

Cea mai vechiă și estină foină populară vieneză apare în fiecare zi, de șapte ori pe săptămână, e liberală, democratică, independentă, nu aparține unei bance sau unei societăți pe acții și apără drepturile tuturor popoarelor fără deosebire de rasă sau de confesiune.

— În fiecare zi escelentă ilustrată —

Pe lună cu posta numai 1 fl. 50 cr.

— Numeri de probă gratis. —

Administration der

»Morgen-Post«

I. Schulerstrasse 18.

»Economia națională,« Revista intereselor economice Române. — Acesta este numele unei noi reviste, ce va apăre sub redacțiunea distinsului economist d. P. S. Aurelian. Estragem din prospectul ce l'î primim următoarele șire:

Inspirându-mă de cerințele economice ale vieții moderne, am căutat să le propagă pe cât mi-a permis modesta mea sferă, profesoratul și condeiul. Nu am lăsat să trecă nici o ocaziune ce mi s'a înfățișat, fără ca să stăruiesc din toate puterile pentru a face să se înțeleagă odată că România, rămasă înapoi în dezvoltarea sa economică, trebuie

să își însușească silințele spre a se pune, pre cât este cu putință, în rândul celorlalte țări civilizate. Spre a ajunge la acest sfârșit am crezut, și astăzi cred mai mult decât oricând, că țara noastră are neapărată trebuință de o industrie națională. Alți bărbați autorizați și învățați au stăruit și stăruiesc a face pe Români să se convingă, că interesul României este de a rămânea o țară agricolă. De o părere opusă, stăruiesc a susține că cu toate că agricultura este și va fi temelie pe care trebuie să se razime economia noastră națională, totuși chiar pentru prosperitatea culturei pământului avem trebuință de o industrie proprie. Urmărind, cu dragostea și cu pasiunea ce însușă dorul de țară, împlinirea unei credințe atât de înrădăcinată în inima mea, mi-am permis a formula într-o cârtică: »Cum se poate fonda industria în România,« mijlocele prin care poporul român ar pute ajunge să creeze o industrie românească.

... Sunt adencu convins că poporul român lăsat în pace, ferit de influențe directe și indirecte, va răspunde cu succes atât la așteptările lumii civilizate cât și la chemarea sa de reprezentant al culture latine în orientul Europei. Doritor de a contribui, pre cât puterile mi vor mai permite, la împlinirea evoluțiunii economice a țării mele, m'am decis a începe publicațiunea acestei Reviste a intereselor economice române. Ajutat de colaboratori capabili și însuși de aceleași principii ca și mine; rezămându-mă pre sprijinul acelora, cari doresc prosperitatea economică a țării, cred că »Economia rurală« va răspunde scopului: înflorirea economică a României. P. S. Aurelian.

Satulung 16 Decembrie 1884.

Cele mai nobile și mai frumoase dintre sântemintele, ce trebuie să se cultive încă de timpuriu în tinerețea noastră, sunt fără îndoială sântemintele naționale, religioase și morale. Cultura acestor sânteminte este și rămâne problema cea mai importantă a educațiunii în familie și în școală. Mijlocele cele mai de frunte, prin cari se pot cultivă aceste sânteminte, sunt fără îndoială: cântarea, rugăciunea și lectura de cărți religioase și morale. Dacă este adevărată aceasta, atunci scopul ce urmăresc de a pune în mâinile tinerimei noastre o colecțiune bine precugetată și alasă din cântările noastre naționale și bisericesti, precum și din rugăciunile cele mai potrivite pentru ea, este prin aceasta pe deplin justificat. Colecțiunea din cestiune, pe care am onore a-o anunța on. public iubitor de astfel de lucruri, deocamdată are următorul cuprins:

1. »Micul cântăreț« în biserică, sau răspunsurile dela s. Liturgiă cu troparele și condacele învierii și ale sântătorilor de preste an, precum și irmosele prasniciilor, în mărime de 3 côle format mic, prețul 10 cr. exemplarul.

2. »Micul rugător« sau cârtică de rugăciuni potrivite pentru tinerețea în școală și acasă, în mărime de 3 côle format mic, prețul 10 cr. exemplarul.

3. »Arion« sau culegere de cântări naționale, de stea și colinde.

Acastă culegere va apărea în curând în a doua edițiune și va cuprinde preste 200 cântece, împreună cu mai multe portrete și ilustrațiuni frumoase în text.

Acastă culegere va fi cea mai completă din puținele care există până acum la noi și totdeodată singura care este acomodată încât s'a putut cerințelor pedagogice. Din toate cârticele amintite se pot face comande cât de mari la librăria H. Zeidner în Brașov, care se voru eceptui prompt pe lângă rabatele cuviincioase.

Comptându pre sprijinul și încurajarea on. public român mă subscriu cu totă stima,

I. Darin.

Învățător la școlele primare în
Satulung.

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu

calitatea sa de sas ură de mărte pe Români. El nu vrea să scie de Anonymus și de Nestor, nu admite că Valahii au îndurat curentul năvălirilor barbare, fără să fi primit măcar o urmă a lor; nu admite că Români, dacă au fost cei mai vechi locuitori ai Transilvaniei, s'și fi pierdut drepturile lor, dacă le-ar fi posedat vr'odată. El a găsit un sprijin în I. Chr. Engel. Acesta susține, că Aurelian a retras legiunile din Dacia peste Dunăre, unde le-au supus mai târziu Bulgarii, impunându-le numele lor de Valahii (Woloch-Wolga). Bulgarii, țice Engel, ar fi supus și Valahia, Banatul și Transilvania, și așa vechii coloniști au învățat din nou, sub regele bulgar Crum, drumul către vechea patriă. Deosebirea între Sulzer și Engel este, că elu din urmă pune emigrarea Românilor pe rîpa dreptă a Dunării către anul 813 și prin urmare nu declară de închipuită cronica lui Anonymus. Afirmarea acestor doi sasi, că Transilvania n'ar fi fost nică odată ocupată de Slavoni, face pe Schafarik, slav, să dovedescă că numeroase denumiri de origine slavonă în Transilvania arată, că această țară fusese totu atât de copleșită de Slavoni în vechiul V alu erei noastre, ca și regiunile de dincolo de Dunăre. Kopitar, slav, încă e de această părere și țice, că cele două trunchiuri ale rasei valache, atât elu de dincolo, cât și elu de dincoace de Dunăre, au o origine asemănătoare (nu comună) eșind din amestecul Tra-

cilor, Slavilor și Romanilor; dela veacul VII până la alu X ei stătură în munții Daciei, Macedoniei, Tesaliei și Albaniei, și când timpurile se mai liniștiră, ei se răspândiră în câmpiile învecinate. Slavul Miklosisch se pleacă mai mult către teoria lui Rösler.

Sasul Robert Rösler dă pe față în totă lucrarea sa »Romänische Studien« scopurile sale reuțicioase în privința noastră. Elu își exprimă părerea sa de rău, că s'ar fi încuviințat Românilor, din pricina aședării lor geografice, o însemnătate politică mai mare de cum li s'ar cuveni după numărul și moravurile lor. Elu cêrcă a trezi din nou teoria lui Sulzer și Engel, fără însă a pomeni de ei, dându-și aerul că teoria sa ar fi cu totul originală. Rösler pune reîntrarea Românilor dincoace de Dunăre în veacul XII. Lucrarea lui se distinge prin tălmăcirii false, prin închipuirii silite, prin etimologii peste putință, are însă un talent deosebit pentru amestecarea adevărului cu falsul, contopindu-le într-unu totu nedescurat. Lipsind o teoriă protivnică, păreriile sale au aflat mulți aderenți. Profesorii și învățătorii unguri o predară de pe înălțimea catedrelor lor, tăgăduind Românilor înteiătatea în regiunea Carpaților, dreptul de a fi și a răsufla liberu pe pământul strămoșilor lor.

Dar în curând se ivi o reacțiune. Învățații streini simțiră cât de neintemeiată este teoria lui Rösler.

Elu dintâi, care se rosti împotriva ei, fu profesorul Tomaszek dela universitatea din Gratz, într-o dare de sêmă din 1876 asupra cărții lui Rösler. Dar Tomaszek după unu an, în 1877, își schimbă păreriile sale, apropiându-se de teoria lui Rösler. Prin această Tomaszek a dovedit nestatornicia în păreriile sale, și deci unu astfel de istoric nu merită nici o încredere. În scrierea sa din 1882 țice, că Români obirșesc din Bessi. Elu pune emigrarea Românilor între anii 1074 și 1144, o ne mai pomenită lipsă de precisiune cronologică!

Profesorul Biedermann totu dela universitatea din Gratz propune o nouă teoriă despre obirșia Românilor, dar înrudită cu a lui Rösler. După elu Români sunt unu elementu celto-liguric.

Doi alți învățați, mai statornici în păreriile lor, cari combatu teoria lui Rösler, sunt Iulius Iung și Ios. Ladislaus Pič, amândoi profesori la universitatea din Praga.

D. Iung admite îndepărtarea Românilor din Dacia Traiană, dar adage că masa poporului Dacu a rămas pe loc, păstrând ca amintire a epocii romane dialectul, părintele limbei române de astăzi. În contra lui Iung s'au rostit Gaston Paris și ungurul Scwiker.

(va urma).

Cursul la bursa de Viena
din 29 Decembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	123.90	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	95.60	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	98.25
Rentă de hârtie 5%	90.25	Imprumutul cu premiu ungar.	115.—
Imprumutul căilor ferate ungare	145.25	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	116.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	96.25	Renta de hârtie austriacă	81.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	82.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	105.25	Renta de aur austr.	103.80
Bonuri rurale ungare	100.70	Losurile din 1860	134.80
Bonuri cu cl. de sortare	100.70	Acțiunile băncii austro-ungare	853.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	100.50	Act. băncii de credit ung.	298.—
Bonuri cu cl. de sortare	99.25	Act. băncii de credit austr.	289.50
Bonuri rurale transilvane	101.—	Argintul — Galbinl împărătesc	5.77
		Napoleon-d'or	9.73 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.20
		Londra 10 Livres sterlinge	123.25

Bursa de București.

Cota oficială dela 15 Decembrie st. v. 1884.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	—	—
Renta rom. amort. (5%)	—	—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	—	—
Credit fonc. rural (7%)	—	—
" " " (5%)	—	—
" " " (6%)	—	—
" " " (5%)	—	—
Banca națională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " " Națională	220	—
Aur	15%	—
Bancnote austriace contra aur	—	—

Cursul pieței Brașov

din 30 Decembrie st. n. 1884.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8 56	8.60
Argint românesc	8 50	8.58
Napoleon-d'or	9.74	9.75
Lire turcesce	10.98	11.—
Imperial	9.98	10.—
Galben	5.70	5.72
Scrisurile fonc. » Albina»	100—	101.50
Ruble Rusesce	125—	126—
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutun-gria lui Gross (în casa prefecturii.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe jumătate de an și se vor războri pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcât dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., și pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

Nr. 1263—1884.

1—3

Edict.

Michailu Klein ev. luter. din Făgăraș domiciliat în Țințari a intentat procesul divorțial contra muierei sale Ana născută Simeonă Bacila din Vadu.

Deci prin acest edict Ana Simeonă Bacila este provocată și citată, ca în termen de un an, dela prima publicare, să se prezenteze înaintea subscrișului, spre a fi confruntată cu bărbatul său, altminter se va da curs liber procesului intentat contra ei.

Președintele forului matrim. gr. cat. de I. Instanț. a Vicariatului Făgărașului.

Făgăraș 27 Decembrie 1884.

Alesandru Micu,

vicar foran. gr. cat. din Făgăraș și președ. forului matrim.

S E C R E T E

le vindecă pe basa celei mai noue constatări ale științei, chiar și cele mai desperate fără ca cineva să fie împiedecată dela lucrul său. Asemenea vindecă urmările rele ale **peccatorilor tinereții** (onania), **slăbiciune de nervi și impotență**. Mare discrețiune. Ne rugăm pentru descrierea completă a bôlei.

Dr. Bella,

membru al mai multor societăți științifice etc.
6. Place de la Nation, 6. — PARIS.

Mersul trenurilor

pe linia **Predeal-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a călei ferate orientale de stat ung.

Predeal-Budapesta				Budapesta-Predeal				Teiuș-Arad-Budapesta				Budapesta-Arad-Teiuș.			
	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus		
București	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	Teiuș	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35
Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55
Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Vințulu de jos	4.04	11.09	—	Szolnok	11.14	12.28
Brașov	2.06	—	—	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Șibot	4.35	11.43	—	Arad	3.35	5.30
Feldi	2.16	6.30	5.45	Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—	Orăștia	5.02	12.13	—	Glogova	4.00	6.20
Apatia	2.44	7.09	6.28	Várad-Velenceze	4.21	9.37	3.25	—	Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	Gyorok	4.16	6.39
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—	—	Deva	6.05	1.48	—	Pauliș	4.47	7.19
Homorod	3.18	8.09	7.42	Mező-Telegd	4.40	9.59	—	—	Branicica	6.34	2.21	—	Radna-Lipova	5.02	7.39
Hașfaleu	3.51	8.53	8.51	Rév	5.02	10.28	3.56	—	Ilia	7.01	2.54	—	Conop	5.25	8.11
Sighiș	4.51	10.18	10.52	Bratca	5.46	11.41	4.31	—	Gurasada	7.15	3.09	—	Bêrzova	5.57	8.49
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	Bucia	6.09	12.15	—	—	Zam	7.49	3.48	—	Soborșin	6.18	9.18
Mediaș	6.00	12.11	1.23	Ciucia	6.28	12.48	—	—	Soborșin	8.32	4.37	—	Zam	7.11	10.27
Copșa mică	6.29	12.35	2.07	Huedin	6.52	1.48	5.28	—	Bêrzova	9.19	5.30	—	Conop	7.48	11.18
Micăsasa	—	12.54	2.27	Stana	7.32	3.21	6.01	—	Conop	9.40	5.58	—	Gurasada	8.22	11.57
Blașu	7.02	1.29	3.06	Aghiriș	7.51	3.54	—	—	Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.40	12.27
Crăciunel	—	1.45	3.22	Ghirb	8.12	4.34	—	—	Pauliș	10.32	6.56	8.41	Branicica	9.02	12.57
Teiuș	7.38	2.26	4.15	Ghirb	8.24	4.52	—	—	Gyorok	10.48	7.15	9.01	Deva	9.32	1.45
Aiud	7.55	2.48	4.44	Nedeșdu	8.38	5.11	—	—	Glogova	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	10.12	2.58
Vințulu de sus	—	3.12	5.10	Clușiu	8.57	5.40	7.08	—	Arad	12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.47	3.46
Uióra	—	3.19	5.19	Apahida	9.23	6.00	7.18	—	Szolnok	12.00	8.45	6.10	Șibot	11.14	4.20
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	Ghiris	9.50	6.29	—	—	Budapesta	4.00	2.10	7.27	Vințulu de jos	11.46	5.06
Ghiris	8.48	4.10	6.38	Cucerdea	11.15	8.14	8.29	—	Viena	7.44	6.40	—	Alba-Iulia	12.21	6.15
Apahida	—	5.39	8.51	Uióra	12.04	9.49	8.53	—	—	6.20	—	—	Teiuș	12.53	7.00
Clușiu	10.08	5.59	9.18	Uióra	12.12	9.58	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nedeșdu	10.18	6.28	8.00	Vințulu de sus	12.19	10.07	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ghirb	—	6.54	8.34	Aiud	12.45	10.42	9.17	—	—	—	—	—	—	—	—
Aghiriș	—	7.10	8.59	Teiuș	1.15	11.32	9.40	—	—	—	—	—	—	—	—
Stana	—	7.25	9.35	Crăciunel	1.44	12.03	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Huedin	11.33	8.11	11.04	Blașu	2.00	12.24	10.12	—	—	—	—	—	—	—	—
Ciucia	12.06	8.52	12.17	Micăsasa	2.34	12.43	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bucia	—	9.11	12.47	Copșa mică	2.52	1.22	10.45	—	—	—	—	—	—	—	—
Bratca	—	9.29	1.21	Mediaș	3.27	2.24	11.07	—	—	—	—	—	—	—	—
Rév	12.25	9.52	2.05	Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	—	—	—	—	—	—	—	—
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	Sighiș	4.50	4.17	12.15	—	—	—	—	—	—	—	—
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	—	—	—	—	—	—	—	—
Várad-Velinte	—	10.56	3.55	Homorod	6.47	7.07	1.32	—	—	—	—	—	—	—	—
Oradea-mare	1.49	11.04	4.06	Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	—	—	—	—	—	—	—	—
P. Ladány	1.54	11.14	7.30	Apatia	8.09	8.46	2.24	—	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	3.14	1.47	11.05	Feldi	8.41	9.20	2.44	—	—	—	—	—	—	—	—
Buda-pest	7.30	7.44	6.40	Oradea	9.20	10.15	3.15	—	—	—	—	—	—	—	—
Viena	2.00	6.20	2.00	Brașov	—	6.00	3.25	—	—	—	—	—	—	—	—
				Timiș	—	6.57	4.03	—	—	—	—	—	—	—	—
				Predeal	—	7.32	4.28	—	—	—	—	—	—	—	—
				București	—	—	10.25	—	—	—	—	—	—	—	—

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grise

Tipografia ALEXI, Brașov.